Ч. 54 (12.710). Львів, середа 11. березня 1931. Pocztowa opłata uiszczona ryczałtem. Рік LII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло", Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Чвертьрічно 15·00 „
Піврічно 30·00 „
Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол.— Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
„ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 25 сот.

Харківський зїзд рад.

Реалізація пятирічки в освітленні голови Раднаркому УСРР В. Чубара.

Львів, 9. березня 1931.

Харківський зїзд рад, що почався був 25. лютого вже закінчений. Безпосередньо по нім почався вже всесоюзний зїзд рад у Москві. Усіх матеріялів харківського зїзду ми ще не маємо, а тому й важко нам дати огляд цілих нарад та висловити погляд на всі приняті зїздом постанови. Та всеж нині хочемо бодай коротко спинитись над головною точкою зїзду, а саме над звітом харківського уряду. Зложив його голова уряду УСРР В. Чубар. Звіт цей великий. Дослівний його текст опублікований в усій комуністичній пресі, що появляється на Україні. У звіті пробивається самопевний тон і широко знана в світі з усіх більшовицьких прилюдних виступів самохвальба та зарозумілість на свої успіхи „в соціялістичному будівництві".

Усі більшовицькі зїзди останніх літ мали все своєрідний, „пікантний", що так скажемо, політичний матеріял, який аранжери зїздів використовували вміло для своїх специфічних політичних цілей при всяких „доповідях", звітах, у дискусіях і т. д. Пригадаймо, що перед пяти роками таку політичну ролю в більшовицьких зїздах грали ще партійні опозиціонери такої міри як Троцький, Зіновєв, Каменев та інші. Потім прийшли на чергу т. зв. саботажові справи й економічні шпіонажі всяких спеців у роді шахтинських інжинірів, а далі агрономів, ветеринарів, білогвардійців, московських учених, Спілки Визволення України, накінець появилась на овиді більшовицької криміналістики ще й така категорія злочинів як наукова шпіонажа. Всі ці справи використовувано на зїздах та інших політичних комуністичних імпрезах передовсім для змальовування внутрішніх труднощів, при яких проводиться „соціялістичне будівництво". Теперішній відбутий харківський і початий московський зїзди рад проходять під знаком т. зв. меншовицького процесу в Москві. Не міг ним не покористуватися у своєму звіті і Чубар. Характеризуючи минулий рік Чубар наприклад говорив: „За цей час ми мали шалений опір глитайні у виконанні планових завдань, яка намагалася перешкаджати розвиткові колективізації. Глитайня часто на тій чи тій ділянці переходила в контрнаступ, забивала активістів села, організувала терор проти бідноти, проти представників влади. *Глитай не був одиноким у боротьбі проти соціялізму, мавши своїх ідеольогів — в особі колишніх меншовиків та есерів, що провадили підривчу шкідницьку роботу*".

Цілий звіт Чубара був крім того побудований на ударному нині серед комуністів гаслі „пятирічка за чотири роки". Почав він свій звіт від насвітлення досягнень пятирічного пляну в цілому СРСР. Чубар твердив, що плян двох останніх років не тільки виконаний, але й перевиконаний. А доказував це таким чином:

„В СРСР за ці два роки цілком зліквідовано безробіття. Значно зросла заробітна плата робітників. Продукція промисловости перевищила більше як на 5 відс передбачення на 29-30 рік... Соціялістичний сектор сільського господарства — колгоспи та радгоспи — вже в 1930 р. дав близько 50 відс. всієї товарової продукції сільського господарства. Народній прибуток зростає швидше ніж передбачалося за пятирічкою. За два роки ми в цій галузі вже перевищили на 2 відс. передбачення пятирічки".

Потім перейшов він до обговорювання досягнень України. Вони в звіті Чубара виглядають так: „Коли вся промисловість України до війни давала продукції на два міліярди карбов., 1930 р. вона дала продукції на 4.8 міліярдів карбов. майже в 2.5 рази більше ніж до війни. Донбас давав до війни 23,5 міл. тон, 1930 р. він дав 39 міл. тон. За два роки ми маємо на Україні перевищення пятирічки в промисловості на 7 відс... У сільському господарстві на Україні ми вже перевищуємо плян пятирічки. Зростання засівної площі зернових культур накреслювали за пятирічкою до 21 міл. гактарів, але вже 1930 р. вона становить 21. 7 міл. гактарів. Засівну площу під технічними культурами накреслювано до кінця пятирічки в 2,8 міл. гакт, а вже 1930 р. вона становить 2,3 міл. гакт., а 1931 р. повинна перебільшити передбачення пятирічки".

Заки Чубар почав ілюструвати ці досягнення то висказав таку крилату фразу: „Ось основні показники досягнень перших двох років здійснення пятирічки, показники, що їх мусять засвоїти не лише трудящі нашого Союзу, а й цілого світу". Колиж всі ті „показники" вирахував, тоді не міг не перейти від світла до тіней здійснюваної пятирічки. А їх виявилось немало. При кінці свого звіту Чубар дав загальну характеристику промислової продукції в таких словах: „Найдошкульніше місце в нас якісні показники. У якості продукції і зниженні собівартости продукту ми відстаємо.. Боротися за виконання плянів нам перешкоджає погана якість продукції... Плинність робочої сили дуже неґативно відбивається на якісних показниках. Надто велика плинність робітників у Донбасі". Кепсько представляється справа в металюрґії, вугіллю і в транспорті і накінець у тваринництві. Приклади недомагань у тих ділянках у промові Чубара: „У луганському зернорадгоспі „Індустріялізація" тракторний не умів пустити в рух трактора. Він підгрівав карбюратор доти, доки цей не розтопився. Ремонт коштував 1000 карб. і крім того трактор під робітний час вийшов із ладу. ХПЗ випустив нові паротяги, в яких 17 дано катерининській залізниці. Вони мали перевозити паливо. Ці паротяги попсувалися за місяць, а з них (згідно з пляном) ми мали користати пять років без ремонту.. Нам треба опанувати техніку, опанувати машини й покінчити з тою негосподарністю, що іноді є в нас".

Про тваринництво Чубар говорив: „Продуктивність нашої худоби надто невелика. До того нам „допомогли" ветеринарі-шкідники (вони в комуністів мусять бути всюди — Ред), що ширили епізоотії у великих господарствах. Нам треба за всяку ціну збільшити продуктивність худоби (худобу масово вирізували селяни в часи примусової колективізації — Ред). Коли ми цього не зробимо, ми не позбудемося труднощів постачання товщу, молочних продуктів і мяса. Ми повинні утворення кормової бази поставити в центр уваги".

Останні слова Чубара зовсім слушні. Бо хочби й які пляни ставити населенню перед очі, то вони його не захоплять, коли воно голодне. А в СРСР і зокрема на Україні все населення недоїдає тепер масово. Відчуває болючо не тільки недостачу товщу, мяса і молочних продуктів, але й недостачу такого продукту як мило. Таке важке животіння населення тягнеться вже давно, але нечувані досі форми нужди приняло воно саме в двох останніх роках, тобто в роках реалізації пятирічки. Реалізацію 5-тирічки в чотирьох роках відчує це населення на своїй шкурі ще дошкульніше. А перспективи пятирічки в таких життєвих відносинах не такі то світлі, навіть коли їх творити на основі звіту Чубара.

Закарпаття.

Назначення язикової комісії.

Язикова комісія для Закарпаття вже назначена. Вислано до неї професорів університету: Вайнгарта і Полівку. Від „Просвіти": о. Августина Волошина і д-ра Івана Панькевича. Від „общества Духновича": д-ра Камінського Осипа і молоденького професора мукачівської гімназії д-ра Стрипського.

„Свобода" — безпартійним органом народнього напрямку.

В 10. числі ужгородської „Свободи", яка виходила досі як орган христ.-суспільної партії, поміщена на 1. стороні така заява:

Від нині „Свобода" стає органом народнього напряму на Підкарпатській Руси. Редакція не вяже себе з істнуючими політичними угрупуваннями. Маємо на Підкарпатті з одного боку дезорґанізоване політично і національно населення, з другого — молоду, несконсолідовану ще народню інтеліґенцію, — а тому в першу чергу ставимо своєю задачею допомогти національно настроєним верствам стати до співпраці в ділянках економічній та культурно-просвітній. Ми свідомі того, що тільки в співпраці народу з інтеліґенцією буде осягнута національна єдність, а з нею виявиться і політична міць.

Вільні учительські місця.

Тепер вільних учительських місць у школах Закарпаття: українських — 418, чеських — 40, мадярських — 40, румунських 8.

В память 70-ліття смерти Шевченка.

Цими днями вийшла в Ужгороді книжка: „В память 70-ліття смерти Тараса Шевченка". Книжка видана заходами національної молоді Закарпаття. Містить вона на 32 сторінках життепис нашого ґенія і десять окремих його поезій.

„Наталка Полтавка" у Пряшеві.

Як чудо появились на мурах у Пряшеві жовто-синї пляката зі словацьким і українським текстом, оголошуючи, що молода філія „Просвіти" виставить 11.—12. лютого в театрі оперету „Наталка Полтавка". Після оголошення вистави одні з наших тішилися, другі посміхувались, а чужі дивилися недовірчиво. Але у пряшівській „Просвіті" є життя і дух і це перемогло всякі труднощі. Наші аматори з драматичного кружка „Просвіти" у Пряшеві вповні заслужили собі на горду назву каменярів — вони переломили цілком той віковий лід, який грубо зашкарупив наше національне просвітне життя на Словаччині. Перед виставою проф. Кизик виголосив у словацькій мові коротку промову, в якій чеській і словацькій публиці обяснив значіння і ціль „Просвіти". Самаж вистава пройшла з великим моральним, а також матеріяльним успіхом.

Щирість мадярських редакторів.

Недавно в Ужгороді славила президента Розсипала офіціяльна мадярська преса, бо для мадярського театру подаровано 15.000 чк. Кожний дивувався, чому такі похвали для президента. Тепер виявилося все. А саме: мадяри надіялися ще й на другі 15.000 чк., а коли не дістали їх, зараз „поправили" свою помилку і всі компліменти, на адресу през. Розсипала, відкликали та напали на нього за те, що не дав для них 30.000 чк.

Процес меншовиків у Москві.

Дня 5. ц. м. на судовій розправі 14 меншовиків у Москві прокуратор Криленко обговорював справу нелеґального приїзду провідників соц.-демократів Бронштайна й Абрагамовича до СРСР. для тайних переговорів з підсудними. Як відомо, Бронштайн та Абрагамович твердять що 1928 р. вони були за кордоном, до СРСР не їздили. Криленко доказує, що Бронштайн був у СРСР і орґанізував меншовиків для антирадянської аґітації, видавав відозви і т. д. Прочитано переписку підсудного Ікова з Бронштайном, в якій він чорними красками малює положення робітництва в радянських республиках. Підсудні Шер і Якубович потвердили, що 1930 року до Ікова приїздив закордонний висланець соц.-демо-

кратів і мав з ним довгу нараду про акцію меншовиків. До Ікова приїздив латвійський соціяліст Дукер і мав з ним переговори. Підсудний Суханов признався, що висилав за кордон до еміґрантів листи, малюючи чорно долю пролетаріяту під більшовицькою владою. Підсудний Тайтельбавм зізнав, що будучи урядовцем радянських посольств у Відні і Берліні мав звязки з меншовиками на еміґрації. Підсудний Якубович признався, що працюючи в народнім комісаріяті торгівлі аґітував проти комунізму і ширив дух невдоволення серед робітництва. Підсудному Залкіндові доказали свідки, що він, займаючи високе становище в комісаріяті торговлі, випродував харчеві й інші продукти приватним особам, щоби шкодити радянській владі й ширити анархію. Підсудний Петунін признався, що дістав від „Союзного Бюра" меншовиків 80.000 рублів для антибільшовицької акції. Підсудний Некрасов, член тимчасового уряду Керенського признався, що кермував меншовицькою ячейкою саботажистів у центросоюзі та старався, щоби робітники були якнайбільш під впливами закордонних меншовиків, при чому його товариші Гінсбурґ і Петунін допомогали йому припиняти роботу пятирічки й не допускати до розвитку радянського промислу. Переслухано також багато свідків.

Другого дня продовжувались зізнання підсудних і свідків.

Мир в Індії.

Ґанді та льорд Ірвін підписали акт замирення Індії. Своєрідний договір заключений в Дельгі, здається, справді припинить, або бодай ослабить боротьбу гіндуського народу, боротьбу, в якій армією був цілий великий нарід. Слабшою стороною в тій довгій, хоч здебільша партизанській або наявно бойкотовій боротьбі, виявилась Анґлія. Репресії не довели до ціли і вкінці навіть анґлійський премієр міністрів признав, що репресіями Індії не втихомирити та говорив у промові: „Чи ми можемо двигнути з Гімаляїв армію проти жінок і дітей, що є проти нас? Чи можна репресіями приневолити до послуху 300 мільйонову націю?".

І дійшло до конференції круглого стола, яка стала важним кроком до визволення Індії після наради в Дельгі, Індія готова співпрацювати з Анґлією, в дійсності як федеративна частина британської імперії. Конфлікт, що трівав цілі літа, скінчився компромісом. Песимісти вважають, що замирення Індії є хвилеве. Але великий авторитет Ґандія серед гіндусів дає запоруку, що договір, який він підписав у Дельгі, є висловом волі цілого гіндуського народу, і що доба боротьби скінчена. Перед Індією стоїть тепер лише завдання використати федеративні права для свого розвитку.

Білі раби під Архангельськом.

Недавно із СРСР втік на захід один інжинір, якого як „фахівця" більшовики вислали на Мурманськ та до Архангельська, звідки він утік за кордон, бо його мало арештувати ДПУ.

Цей інжинір містить в російській еміґрантській пресі свої спомини з Мурманська та Архангельська, в яких між іншим оповідає про життя політичних засланців на Мурманську та в Архангельську.

„Політичні засланці в тих місцях працюють при рубанні лісів. Табори переповнені селянами й робітниками. Інтеліґентів майже нема, бо всі вони вимерли від недуг і голоду. Тут царство Менжинського, якого портрет висить на стіні канцелярії в Холмогорі. Всі засланці поділені на партії по 5000 осіб. Кожну таку партію охороняє 2 баталіони ДПУ. Табори окружені подвійним рядом колючих дротів, якими проходить електрична течія.

Те, що діється в таборах політичних засланців, це справжній ад, якого ніхто не опише. Я саме тому втік з тих лісів, бо не міг дивитися на людську муку. Ці табори це справжня „хата дядька Томи". На муринських плянтаціях бодай тепло і чорні раби не вмирають в холоду, при 50° Цельзія ніхто над ними так не знущається і не зміняє в скота, як це більшовики вчинили з „білими рабами". На моїх очах зрубані дерева вбили 3 засланців а селянина, який посмів закурити люльку без дозволу, чекісти затовкли наґайками майже на смерть. Протягом трьох днів померло в таборах 950 осіб з нужди і зимна. На 5000 осіб є тільки один лікар. Всіх засланців у тих двох місцевостях є 60.000. Селяни, які були на Соловках і під Архангельском оповідають, що на Соловках у порівнанні з Архангельском це рай на землі.

У кожнім таборі викопано яму глибоку на 2 метри, широку на 10, до якої замикають тих засланців, що в чомунебудь провинились. В одну яму саджають і по 10 осіб. Бють за найменшу дрібницю. Хто сидить у цій ямі, дістає тільки оселедці без хліба. А вже найгірше живеться жінкам, яких трактують як худобу. За мого побуту в Холмогорі під Архангельском, привезла 1.500 селян з України т. зв. „кулаків". По дорозі померло вже 215 тих селян. До Москви приїхала німецька робітнича делеґація і хотіла відвідати ці табори засланців під Архангельском, але радянська влада не дозволила, мовляв, це дуже далеко".

—o—

В обороні Безборонного.

Ще в справі долі одної фондації для „Рідної Школи".

В ювилейному році товариства „Рідної Школи" при нагоді святкування 50-ліття істнування цього Товариства прийдеться згадати і про бувшого голову Товариства, бл. п. Антона Гладишовського та оцінити обєктивно його діяльність як голови. Цьому могли би стати на перешкоді: „Вияснення в справі продажі дорогоцінностей і камениці Українського Педаґоґічного Товариства в рр. 1921 і 1922"., опубліковані Головною Управою „Рідної Школи" дня 22. травня 1930 р. В цих „Вияснениях" кинена деяка тінь на діяльність пок. колишнього голови Товариства. Як наслідник бл. п. Антона Гладишовського у проводі Товариством, уважаю своїм обовязком дещо й від себе сказати у цій справі і до цих „остаточних провірень і устійнень закидів", зладжених пп.: д-ром Костем Левицьким, надрадн. Романом Сосновським і о. Олександром Бучацьким, докинути кілька слів. Бо коли згадані „провірення й устійнення" мають перейти до історії і з ними має бути звязане імя пок. Антона Гладишовського, то нехай з його іменем звяжеться і цих кілька моїх уваг. Це потреба мого сумління, і може саме це оправдає мене, що ставлю перед очі громадянства ще раз цю справу.

Не хочу входити в те, чому в часописі „Наше Слово" і в летючці, розкиданій на останньому Загальному Зїзді „Рідної Школи" в 1929 р. появилися закиди щодо продажі преціозів з фондації Бучацьких і камяниці при вулиці Гавзнера і то доперва по 7 зглядно по 8 літах, тоді, як бувший голова, за якого часів переведено обі ці справи, вже не жив. Але найприкріше те, що й згадана комісія поробила деякі закиди бл. п. голові Товариства „Рідної Школи", а чейже за життя голови Антона Гладишовського не тільки що ніяких закидів йому не роблено, але навпаки висказувано йому слова признання за його діяльність. Доказом цього було й те, що по цих двох нещасливих (бо так їх можна назвати) трансакціях вибрано на Загальному Зїзді пок. Антона Гладишвського поновно головою Товариства і то одноголосно. А чейже і тоді були люди, які потрафили критично дивитися на діяльність Головної Управи У. П. Т. чи там його голови. Були і Контрольні Комісії, які очевидячки брали під увагу ці справи. А ці люди стояли ближче тих справ, вони могли краще зрозуміти обставини, в яких доконувано обох цих трансакцій, ніж люди, що цих обставин не знали, тоді цими трансакціями не зацікавилися і доперва по 8 роках почали над ними застановлятися. Протягом цих 8 років обставини змінилися основно і тому по 8 роках треба було добре вдуматися в грошеву ситуацію з 1921 року. А це не кожному вдається.

Це не вдалося і згаданій комісії. Доказом того є обставина, що ця комісія: 1) не вважала за відповідне сконстатувати, що пок. Антін Гладишовський купив царські рублі тоді, як вони були нотовані на біржі і як вони йшли в гору (це було так від червня до серпня 1921); 2) що пок. голова купив рублі за поль. марки тому, бо польська марка летіла тоді дуже скоро в долину і пок. голова хотів не тільки врятувати вартість

ФЕЙЛЄТОН „ДІЛА" З ДНЯ 11. БЕРЕЗНЯ 1931.

МИХАЙЛО РУДНИЦЬКИЙ

Шевченко і европейська критика.

(З приводу 70-ліття смерти поета).

Шевченко в Европі. — Европейські критики й наша мова. — Шевченко — всім.

Шевченко і европейська критика...

Два великі слова. Перше розбуджує між читачами мало сумнівів, тому краще почати від розяснення другого. У терміні „европейська критика" маємо на думці два поняття: 1. критиків західньо-европейських літератур, 2. українських критиків, що своєю методою праці та ідеями заслуговували би на назву „европейців".

Правдивої величини Шевченка і його приблизно вірний духовий образ не побачимо раніше, заки не займуться ним европейські критики.

Досі Шевченко зовсім невідомий в европейських літературах, коли не вчисляти до них російської. Все, що про нього написали німецькою, анґлійською чи шведською мовою лишається на межі звичайної популярної інформації, що кане як крапля в океані води. Коли за рік чи десять появиться в ріжних мовах хоча би по 10 книжок, складених, виданих чи спонуканих заходами наших земляків, то справа не зміниться ні трохи. Великий поет потрібує великого критика, так само, як потрібує його інтеліґентна кляса великого народу.

Розяснювати причини, чому досі Шевченко не найшов такого критика в Европі, можна дуже коротко. Раз на 50 літ родиться в Европі критик у роді Брандеса, що знає 7—8 мов; не є це звичайно ні француз, ні анґлієць, ні італієць, ні еспанець, а навіть не німець; кожний із них мусить спершу вивчити тих пять; укр. мова має мало даних, щоби прийшла після них на чергу бодай на 8-ому місці. А оцінити чужинного поета, не розуміючи краси його мови в усіх нюансах — надаремна спроба.

Поляки зі своїми величезними звязками на чужині та міліонами видаваними на пропаґанду ждуть на ту саму чергу з Міцкевичем, Словацьким і Виспянським. Коли відкрили в Парижі памятник Міцкевича, долота одного із найбільших французьких різьбарів, не тільки преса, але й десятки поважних журналів не мали до кого звернутися за статтею про ту нову величину, що виринула перед ними на педесталі на великій париській площі. Досі не переклав великих польських поетів ніодин великий француз і вони лишаються у Франції надалі великими невідомими з творів, навіть для тих, що освоїлись з їхніми іменами.

Є всі дані сподіватися, що одного дня відкриє світові Шевченка якийсь великий письменник, що вивчить випадково нашу мову, як неодин уже вивчив ще екзотичніші і відкриті на дальших закутинах щораз тіснішої землі. А до цього часу мусимо з Шевченком давати собі самі раду.

Нелегка це справа. Завдячуємо ми йому стільки, що в вдячности не знаємо, чим ще його звеличати. Земляки всіх світоглядів і вір, кляс і партій признали в ньому „свого"; „свого" не в тім значінні, що він великий поет і пробудник нашого національного життя, а таки їхній ідейний однодумець. Таким робом маємо нині Шевченка — глибоко релігійну людину та атеїста, націоналіста й соціяліста, гетьманця й комуніста.

Якби ще поодинокі критики, що находять у творах Шевченка докази на стверджену ними ідеольоґію поета, погоджувалися з тим, що великий поет це щось у роді лексикону, де містяться всі найсуперечніші напрямки.,. — тоді ми падали би ниць перед цією велитенською статуєю, мов вірні перед Буддою, і не пробували би навіть розуміти, як у грудях одної людини могло жити стільки ріжних, непримиримих душ. Тимчасом наші критики видирають собі Шевченка, мов ворожий прапор, що мусить замаяти на румовищах здобутої твердині з рук першого, що туди ввійде.

На румовищах — поезії Шевченка. Розбили її критики на цитати й гасла і нема здається нині між 20 нашими політичними партіями одної, яка не могла би скласти собі із слів „Кобзаря" бойового гимну, щоби заглушити своїх противників.

Звідки ця плутанина? Перше йде вона з погляду, що нема більшої чести для ґеніяльного письменника, як доказати, що він має якнайбільше зближений світогля до нашого. Друге це погляд, що нема більшої похвали для письменника, як зробити з нього активного діяча й суспільного фільософа. Третє — погляд, що завданням літературного критика є виступати в ролі пропаґатора та популяризувати ідеї добутих із творів письменника.

Всі погляди про ролю поета в суспільності й ролю літератури в її культурнім розвитку належать до доби й до світа, від яких давно відбігла европейська критика.

(Докінчення буде).

грошa, але ще й принести прибуток Товариству. І якби пок. голова переміняв був ці царські рублі на якусь іншу тверду валюту в серпні 1921 року, коли вони найвище стояли, то тоді напевно навіть і згадана комісія булаб цілу трансакцію приняла з признанням. А тимчасом сталося нещастя: рублі нагло впали зовсім у вересні 1921 р. Такого спадку рублів не сподівався тоді ніхто з членів тодішньої Головної Управи чи Контрольної Комісії. Не сподівався того і пок. Антін Гладишовський. За те дістав він закид „неоглядности". Чи справедливо?

А коли вяжеться цю трансакцію з іменем пок. голови Товариства; то чомуж комісія у свому „останньому провіренні", коли говорить, що „ані сума марок польських з продажі згаданих преціозів ані закуплені російські (царські) рублі не були контовані в касових книжках Товариства ані не переходили через каси Товариства", не звязала цього з іменем тодішнього скарбника Головної Управи п. Ласовського? Бо з цього вийшло таке, що нібиб цей факт вяжеться з іменем пок. голови.

Таксамо дивно виглядає стилізація: „З книжки депозитів Центробанку до ч. 180 слідує, що голова, Антін Гладишовський щойно в дні 30. червня 1922 р. зложив у Центробанку (Краєвім Союзі Кредитовім) у Львові депозит 170.000 російських (царських) рублів у користь У. П. Т. Ці російські (царські) рублі не мають тепер ніякої вартости". Чомуж тут не зазначено, що вже від вересня 1921 ці рублі не мали ніякої вартости? Якби це було зазначене, то тоді не вийшло би таке, що пок. Антін Гладишовський носив при собі цілий рік більшу суму гроша, (тай ще до того незаконтовану в касових книжках!), а було би ясним, що вже від вересня 1921 року носив він безвартісні паперці, які для формальности законтовано в касових книжках Товариства дня 30. червня 1922 р.

У цих „останніх провіреннях і устійненнях" комісія вважала відповідним сказати на адресу д-ра Остапа Макарушки і мою таке: „А відносно пп. професора Омеляна Терлецького й інспектора д-ра Осипа Макарушки, не могла комісія поминути того, що їх обох вибрала Президія Головної Управи Товариства, щоби разом з головою: Антоном Гладишовським, занялися переведенням продажі „преціозів", і льокацією відносних грошей".

І це пише комісія, хоч зі записки, уміщеної в Центробанку вона довідалася, що царські рублі купив пок. голова, а не хто інший, і що як д-р Остап Макарушка так і підписаний не міг перешкодити купленню царських рублів, а місія їх як членів комісії для господарювання грішми, добутими з продажі преціозів, була скінчена в хвилею, як ціла Головна Управа приняла до відома трансакцію переведену пок. Головою, на своїм засіданні дня 16. червня 1921 року. Але цього всього не хотіла приняти до відома згадана комісія.

Тай взагалі комісія поставила читачам голі факти, без їх звязку з тодішними обставинами, а це очевидячки не тільки що не могло належито вияснити справи, але навпаки її затемнило.

Щодо другої справи, продажі камяниці при вул. Гавенера, то тут комісія поробила пок. голові „Рідної Школи" ще важчі закиди, бо закинула йому тяжке занедбання на шкоду У. П. Т. У цій справі міг би забрати голос знавець тодішніх правних і грошевих відносин, але я певний, що й тут комісія зробила кривду пок. Антонові Гладишовському. Хто знав бувшого голову У. П. Т., цей знає, що Він працював у Товаристві з посвятою і в найліпшій вірі і що з його боку не могло бути занедбання в таких справах. Цю діяльність оцінили і всі Контрольні Комісії, що провірювали діловодство Товариства, з яких ні одна не зробила закидів на адресу пок. голови, а Загальний Зїзд висказав йому подяку та вибрав поновно головою. Це факти, яких значіння не може зменшити ані злобна стаття в „Нашім Слові", ані злобна летючка, розкидана на Загальному Зїзді в 1929 році, ані „остаточне вирішення", доконане згаданою комісією.

Імя пок. голови останеться чистим, але сумним фактом остане те, що людину прославлювано за її життя, а пороблено їй закиди щойно тоді, як вона вже не жила і не могла боронитися. А коли згадана комісія пішла почасти цим шляхом, то мені здається, що вона не зробила доброї прислуги нашому громадянству, бо показала йому перед очі шлях, по якому ідеться до обезцінювання діяльности наших громадян.

У Львові, 7. березня 1931 р.

Омелян Терлецький.

ОСТАННІ ВІСТИ

СЕНАТ.

Дня 9. березня на засіданні сенату радили над бюджетом мін-ства скрабу. У дискусії мін. скарбу Матушевський сказав, що уряд за мінімум признав бюджет 2,700.000.000 зол. річно. Річний дефіцит бюджету виносить ок. 50 міл. за останній рік.

ПРИСУД В ПРОЦЕСІ ЦЕНТРОЛІВУ.

9. березня апеляційний суд у Торуні оголосив присуд у процесі Центроліву проти демонстрантів, що брали участь у маніфстаціях у Торуні 14. вересня 1930. Апеляційний суд змінив присуд окружного суду. Русінекові й Фільцові, які були засуджені по 6 місяців тюрми, відложив ап. суд кару на 3 роки; обв. Надажинському зменшив ап. суд кару 2 літ на 6 міс.; обв. Копичинський та Билицький, що були засуджені по 4 роки вязниці, тепер дістали по 2 роки. Обв. Грузлевського, якого окр. суд був увільнив, апеляційний суд засудив на 6 місяців із відложенням кари на 3 роки. Обв. Канаровського увільнили.

СМЕРТНИЙ ПРИСУД У СТАНИСЛАВОВІ

У Станиславові дня 9. березня запав присуд у справі сел. Івана Грися з Вовчинець, обвинуваченого в убивстві жінки. Судді присяглі затвердили 12 голосами питання про душегубство і на основі того трибунал засудив 24-літнього Ів. Грися на кару смерти (шибеницю).

ДВА СМЕРТНІ ПРИСУДИ У ЛУЦЬКУ.

Дня 9. березня в окр. суді в Луцьку відбулася розправа проти Ів. Боднарчука та його сестрінка Мартинюка за вбивство всієї їх родини (5 душ). Всі свідки (8) зізнавали в некористь обвинувачених, які, щоби загарбати майно, допустилися того жахливого душогубства. В ост. слові Мартинюк просив, щоби суд помилував його. Після наради суд оголосив присуд, на основі якого обох обвинувачених засуджено на шибеницю. Засуджені внесли апеляцію.

ЛЬВІВСЬКА ФІЛІЯ ПОЛЬСЬКОГО БАНКУ ПРОМИСЛОВОГО ЗДЕРЖАЛА ВИПЛАТИ.

У звязку, що Польський Банк Промисловий у Варшаві зголосив просьбу, щоби над ним завели судовий надзір, банк цей здержав виплати. Тепер і філія того банку у Львові здержала виплати.

ВБИВСТВО НА ЗАМАРСТИНОВІ.

У понеділок, ок. 11. год. вночі на Замарстинові 37-літн. Йос. Цімерман убив 30-літн. Мих. Підвисоцького. Причина: завість за Цімерманову любку. Арештований каже, що вбив у власній обороні.

АФЕРА В ПОСОЛЬСТВІ ЧСР У МОСКВІ.

Закордонні часописи повідомляють про таку аферу в чехословацькім посольстві у Москві. Легаційний радник чсл. місії в Москві, Стіліп (бувш. консуль ЧСР у Львові) мав — як подавали больш. уряди — зголоситися до пашпортового бюра в Москві та заявити, що йому несправедливо закидають політ. проступок супроти Чехословаччини. В звязку з тим боїться слідства своєї влади і тому віддає свій дипл. пашпорт, а рівночасно просить надати йому большовицьке горожанство.

Большовицькі вісти не подають відповіди, яку дали рад. Стіліпові. Радник Стіліп опісля пропав і не віднайшовся досі. Не найшли його ні в його хаті, ні в чсл. посольстві. З посольства повідомляють, буцімто Стіліп дістав приступу шалу, який спричинив його непочитальність, що Стіліп відмовився вертати до ЧСР. Чсл. мін-ство закордонних справ твердить, що не було ніякої причини для ведення слідства проти Стіліпа. Керовника чсл. місії Гірсу (бувш. чсл. посол у Варшаві) відкликали несподівано до Праги.

ПРИСУД У ПРОЦЕСІ МЕНШОВИКІВ.

У процесі меншовиків у Москві запав присуд 9. березня в год. 18. Сімох обвинувачених: Громана, Суханова, Гінсбурга, Шера, Якубовича, Петуніна та Фін-Єнофієвського засудили на 10 літ тюрми кожного; чотирьох обвинувачених: Залкіна, Соколовського, Берлавського й Ігора по 8 літ тюрми, а трьох обвинувачених: Волкова, Рубіна й Тайтельбавма по 5 літ тюрми. Обвинувачені приняли присуд спокійно.

ФЕЙЛЄТОН „ДІЛА" З ДНЯ 11. БЕРЕЗНЯ 1931.

СТЕПАН ЛЕВИНСЬКИЙ.

Екзотика японської культури.

Шлюбний протокол. — „Но" і його майбутність. — З тайн японської мови. Европеїзація японців.

(Докінчення).

Японська родина ніколи не перестає істнувати; коли не має мужеського нащадка, адоптує собі чужого. Памятаю як сильно я здивувався, коли один японець, з яким я приятелював у Парижі, заявив мені одного дня зовсім поважно: „Здається, що моя заміжна сестра буде мене адоптувати. Це мені дуже ніяково..."

Другою яскравою ріжницею японського суспільного ладу від нашого є виховання жінки. І в нашому шлюбному протоколі є маленьке слівце: „послух", що його вимовляє жінка в момент вінчання, щоби тим основніше потім його забути.

Це маленьке слівце шлюбного протоколу, що є в нас, здається, найбільшим анахронізмом XX. ст., в Японії є основою родинної системи. Японська мова знає окремі речення і граматичні форми, що їх уживає жінка, коли промовляє до свого чоловіка. Навіть у найінтимнішій розмові вживає вона почесних зворотів, при чім ніколи не висловлює своїх думок коротко і прецизно. Льогіка, здається, заборонена японським жінкам навіть лінгвістичними правилами. Нераз прислухався я у Парижі до цього своєрідного щебетання знайомих японських жінок і мав враження, що все їхнє життя мусить бути обставлене докладними приписами та обовязками.

Вже з цих двох прикладів можна зрозуміти як основно японська суспільність ріжниться від нашої. Цікаво, що свою незвичайну перетонченість у практиці життєвих форм і естетичному відчуванні природи лучить японець з незрозумілою для нас наївністю і примітивністю свого відношення до життя. Це є правдиві діти і до того діти непопсовані.

Які люди, таке й їх мистецтво. Славні „Но" були примітивно танцями рижових піль, підчас жнив, згодом збогатіли сюжетами релігійними й історичними. Нескладні у мистецькому замислі, витончені у детайлях діяльогу, міміки та гри артистів ще й сьогодні є вони упривілеєною розривкою інтелектуальної верстви народу.

Відомий німецький режисер і директор театру Карло Гагеман, у своїй прецікавій книжці **„Spiele der Völker"**, захоплюється японським „Но" і віщує йому у майбутньому, коли нарешті запрезентується европейській публиці, що стане такою самою мистецькою ревеляцією, якою у свій час був московський театр Станіславського. Розуміється, не треба мішати клясичного Но з репертуаром японського театру у Львові.

Тих читачів „Діла", що зайшли на вистави японського театру, не розуміли ні словечка і жалували може, що не знають японської мови, можу потішити, що само знання японської мови не дає ще зрозуміння театральної песи та японської поезії взагалі. Маємо тут до діла, нібн з делікатним рисунком старого дереворизу повного символічних тайн. Вірш починається часто т. н. „Джо" або вступом, що має значіння чисто музикальне або образове, а своїм змістом у нічім не відповідає дальшій частині строфи. Далі японські поети часто вживають слів з двома кінцями (кеннйоген). Це є слова або фрагменти слів, яких перша частина торкається того, що попереджує їх, а друга, що йде за ними. Таким способом поетичні концепції одного речення доходять до нечуваної в нас інтензивности. Приклад, винятий з одного славного Но „надочомо" (сукня з пер) вияснить може цю дивну прикмету японської мови.

Рибалка — Способу...

Хор — (негація) Роса сліз. З її зачіски з дорогоцінних каменів. Квіти вянуть*).

Негація виражається по японськи слівцем „най". Коли рибалка каже: сенката мо... хор догадується цілої фрази, що звучить: сенката мо **най** (нема способу), але це несказане слівце „най" через звичайну однозвучність нагадує японцям початок відомої поетичної фрази: **наміда** но цую (роса сліз). Ця строфа викликує образ: заплаканої русалки і одночасно: дорогоцінних каменів. Але: зачіска з дорогоцінних каменів на завжди заплетена квітами в одній славній загально відомій „танка"**). Зівялі квіти, у свою чергу, віщують буддистам упадок небесних потуг. Про таку інтензивність поетичних вражінь навіть не снилося нашим римованим віршикам.

Зрештою ця повна символів образовість поезії і навіть поточної мови спільна всім азій-

*) Цитати по коментарі за проф. Ревон.

**) Рід поезії.

ЗЕМЛЕТРУС НА БАЛКАНІ.

Біля Солуня (Сальоніки) наслідком землетрусу завалилося ок. 1000 домів. У румовищах є 16 грецьких міст. Люди, що врятувалися, блукають по горах, у голоді. Є 600 убитих, 2000 ранених. — У Сербії було 100 вбитих, 500 ранених. У Болгарії найбільше потерпіло містечко Носкі. Було 2 убитих.

БУРЕВІЙ НАД НЮЙОРКОМ.

У ночі 8. березня перейшов над Ню Йорком буревій. Завалилося богато домів. У пристані є великі шкоди. Багато кораблів зірвав буревій з якора й вони поплили на море. Досі нарахували 20 вбитих, 47 тяжко ранених, а кількасот лекше. Шкід є на міліони. Подібні вістки приходять і з інших міст.

Для членів Каси Хорих на пріма апріліс.

У найблизшому часі зложать у соймі уряд. проект закону, що змінюватиме приписи в законі про Каси Хорих. Скасують привілей К. Х., що могли своїх хорих лікувати в міських шпиталях за половину ціни. За ліки хорі мусітимуть платити, таксамо за лік. працю та за лікарські візити. Найвища оплата з лікарство 50 сот., за лік. візити трохи більша. Підмогу з К. Х. може член дістати щойно після 6—8 тижн. членства (досі мав це право вже 1-го дня членства).

НОВИНКИ

— **Першорядне українське фризієрське заведення,** вул. Бляхарська 11. (ріг Руської), тел. 93-21 поручається П. Т. Громадянству.

— **Конфіската „Діла“.** Вчорашнє (53) число „Діла“ підпало конфіскаті за два місця у статті **„Засідання Виконавчого Комітету Соціялістичного (II.) Інтернаціоналу“.** Це вже 16-а з черги конфіската „Діла“ в цьому році.

— **Б. пос. Вислоцький,** що сидів, як відомо, у тюрмі в Берестї, а потім у львівських Бриґідках, перебуває тепер у тюрмі в Золочеві на замку (а не в Брежанах, як про це писали недавно газети). Золочівський суд годиться випустити п. Вислоцького за кавцією 6.000 зол. на волю і в цій справі звернувся до суду в Рівному, який повинен би дати на це свою згоду. Покищо відповіди з Рівного нема.

— **Позір Тернопільщина!** Концерт у честь Т. Шевченка відбудеться в неділю, дня 15. березня 1931. точно в год. 7. веч. у салі „Міщанського Братства“. Точна програма в афішах. — **Комітет.**

— **Будуть повені.** Кілька днів теплої погоди спричинили розливи деяких рік. В заліщицькім повіті на Дністрі рушили криги, а за Доброволянами утворились на Дністрі такі ледяні гори, що військо мусить висаджувати їх у повітря динамітом. Також за Синевідськом утворились великі ледяні запори на Опорі. Те саме сталось і на ріці Стрий. На лінії Стрий-Сколе зірвані мости, а ріка виливає щораз більше. Якщо цей сніг, що падав 2 дні, нагло розтопиться, то можливість повені збільшиться.

— **Безробіття в Польщі.** Дня 28. лютого було в Польщі 365.648 осіб, з чого 129.338 діставало державну допомогу. За тиждень кількість безробітних зросла на 3.844. Найбільше безробітних є на Шлеську, потім в Лодзі, відтак у Варшаві і Познані. Варшава має 19.657 безробітних, Львовів понад 5.000.

— **Ще про арештування автора „Ціянкалі“.** Слідство в справі провин письменника д-ра Вольфа вже закінчене. В цю аферу вмішано майже 500 осіб, очевидно, головно жінок і всі вони станутъ перед судом за переривання вагітности, або за поміч і посередництво в тій справі. Між іншими, на лаві обвинувачених засядуть і 2 протестантські священики, замішані в цю справу.

— **Дочка Достоєвського.** З нагоди 50. роковин смерти Достоєвського російська еміґрантська преса нагадує і трагедію його дочки. Вона померла на чахотку в 1926 р. в санаторії в Ґрісі коло Боцену, занедужавши від еміґрантських злиднів. Вона написала широку біографію свого батька і визначилась літературним хистом. Попавши на еміґрацію, була покинута на ласку долі, виконувала найчорнішу роботу і померла так самотно, що ніхто й не знав, що це дочка одного з найбільших письменників світа. На її похороні не було навіть православного священика і одинокий дочку Достоєвського, Любов, похоронили на католицькім кладовищі. На її гробі є маленький дерев'яний хрест і аж тепер російська еміґрація старається побудувати на цьому гробі памятник.

— **Джентельмени.** Перед будинком британського музею в в Льондоні помістили були анґлійці німецький танк, здобутий під Сомою, а помістили його на знак перемоги Анґлії над Німеччиною. Тепер анґлійська влада рішила усунути цей танк зперед музею й розібрати його, щоби не дразнити національного почуття німців, які відвідують музей та не зневажати їхньої національної гідности.

— **З любовних трагедій.** У Відні при Дайнгардтштагнгассе 23-літній Осип Верштелінґер смертельно поранив свою 16-літню невірну наречену, Габріелю Фелікс, а відтак застрілив себе. Причиною вбивства було те, що родичі не дозволяли їй вийти заміж за Верштелінґера і виганяли його з її дому, де він уже мешкав. Поранена дівчина бореться зі смертю.

— **Статистика кінотеатрів.** Статистика виказала, що на цілім світі є 62.365 кінотеатрів, з чого 28.454 в Европі, 22.731 в Америці, а решта в інших частинах світа.

— **Знов випадок летаргу.** В Бобаділлі в Еспанії помер наглою смертю самотний старушок і лікар ствердив смерть. Аж у хвилині, коли трумну опускали в могилу, гробарі почули в трумні рух і крик. Відчинили трумну і небіщик ожив, але через кілька годин таки помер, можливо, що з перестраху і зворушення.

— **З македонського кітла.** Невідомі терористи застрілили в Софії македонського воєводу Ефіма Чіфліхчі, який недавно перейшов з табору протогоровців до михайловців. Причиною вбивства був якраз цей перехід з одного табору в другий.

— **Коняче мясо в Ленінграді.** „Ленінградська Правда“ пише, що в Ленінграді у пятеро збільшилась кількість конячого мяса, яке продають у мясних крамах. Безробіття й нужда примушують населення Ленінграду живитись цим найдешевшим мясом і воно має великий попит.

— **Естонський вояк застрілив більшовицького вартівника й агента.** Біля прикордонної станиці Долгая Ніва в районі Нарви естонський вояк запримітив, що якийсь чоловік хоче перейти на більшовицьку територію. Вояк хотів його зупинити, та більшовицька прикордонна сторожа стала стріляти до естонця. Естонський вояк відстрілювався і застрілив одного більшовицького вояка й того чоловіка, що хотів перейти на більшовицький бік. Естонський вояк ранений. Коли естонські вояки прийшли на місце події, більшовики вже забрали трупів. Здогадуються, що той убитий був більшовицьким агентом, що в порозумінні з більшовицькою сторожею вертався до СРСР.

— **Кревний Леніна не любить більшовиків.** В берлінськім торговельним посольстві СРСР працював близький кревний Леніна Первушин. Тому, що він був споріднений з творцем більшовизму, йому поводилось дуже добре і згодом Первушин переїхав до Парижа і мав теплу посаду в тамошнім радянськім посольстві. Він був ревним комуністом доти, доки йому дозволяли сидіти в Берліні та в Парижі, але як Первушин дістав наказ вернути до Москви, цей кревний „великого“ Леніна покинув посольство і перейшов у табор антибільшовицької еміґрації.

— **Академія Гарної Книжки.** В Парижі задумують заснувати окрему Академію, яка малаб на меті дбати про естетику видаваних книжок, ілюстрацій, типографічних прикрас, вінет і т. д. До Академії Гарної Книжки належалоб 45 осіб з мистецького, видавничого й друкарського світа. Членів до Академії вибиратиме покищо товариство бібліофілів. Академія буде видавати щороку 3 нагороди за найкраще видані книжки.

— **Особисті вісти.** Дня 25. лютого ц. р. промувалися в Карловому Університеті у Празі на докторів медицини: Тома Робак, бувший старшина УСС і Ярослав Рондяк, б. старшина УГА, оба зі Львова.

З театру.

ВЕЛИКИЙ ТЕАТР: *„ТОСКА“* — опера *Пучінія.* Виступ *Голинського.*

Вистава, що пройшла при повній салі, мала великий успіх завдяки виконавцям трьох головних партій: Голинського (Каварадоссі), Залеського (Скарпія) і п-і Вікі-Кшивец (Тоска). Ця трійця заслуговує на найвище признання, бо вона надавала тон цілій виставі і створила з мистецького боку дійсно прегарну цілість.

Партія маляря Каварадоссі, як партія наскрізь лірична, не зовсім підходить для драматичного тенорового голосу Г-го. А проте і цю партію відспівав наш співак з бравурою, атакуючь певно найвищі тони. Особливо гарно проспівав він відому арію у третьому акті, за що й удостоївся бурхливих оплесків при отвертій сцені. Колиж у деяких місцях голос Голинського звучав може дещо за ріако, то причина цього лежить саме у виразно героїчному наставленні його дійсно імпонуючого голосового матеріялу. Слід ствердити ще одну немаловажну обставину, а саме те, що дикція у Голинського незвичайно виразна, ясна. чого нераз бракує навіть дуже відомим співакам.

Виконавці дрібніших партій (Сирочевський, Ляринський, Ловчинський, Романовський) в загальному відповіли своєму завданню. Хори співали рівно і складно. Диригував з успіхом п. Зуна.

І. Н.

З концертової салі.

КОНЦЕРТ У „ЛІТЕР.-МИСТЕЦЬКОМУ КОЛІ“.

Старанням кружка пань при раді суспільних орґанізацій опіки над еміґрантами у Львові, відбувся дня 7. ц. м. в салі „Літературно-Мистецького Кола“ у Львові концерт, який ріжнився додатньо від стереотипних добродійних концертів, у яких з правила бере участь бодай вісім ріжних виконавців, що в наслідках дає програму, подібну на якусь музичну салату. У загальному

цям. Ось цікавий приклад ,винятий з нової книжки Фоконе п. н. Малезія (нагорода Гонкурів 1930). Двох маляйців розмовляє:

Осман (звірюється): Звідки беруться пявки? (позіхає).

Мат (по надумі): Гачик (з удки) зломаний.

Осман (протестує) — Чи запалюється лямпу?

Мат (з жорстокою усмішкою) — Солодкою є цукрова троща на другому березі.

Цей короткий діяльоґ треба розуміти так (автор книжки дотепно заміняє маляйські імена французькими, я в свою чергу українізую їх):

Михайло (звірюється) — Знаєш, кохаюся (позіхає).

Василь) (по надумі): Треба тобі дати двацятьпять...

Михайло (протестує): — Отже чому моргає до мене?

Василь (з жорстокою усмішкою): І ти не бачиш, що вона кепкує собі з тебе?

Кожне з питань і відповідей є цитатою із відомих маляйських переказів віршів т. зв. пантун.

Вертаємося до Японії. Від часу революції Мейджі, багато дечого змінилося в Японії.

Японія почала мерщій цивілізуватися. Не мала ані заліза ані вугілля, але створила металюргію і тяжку промисловість. Коло Осака повстали чорні від сажі прядильні бавовни (сирівець приходить з далеких заморських країн). Разом з тим державний бюджет почав небезпечні вихиляси, ніби корабель на розбурханому морі. Дрібні, мозаїкові поезії заступили переклади з анґлійського статей на економічні теми, а молоді японські мистці поїхали вчитись малярського мистецтва у далекий Париж. Впевняю всіх, що ще не бачили, що нема нічого більше гротескового як малярська виставка европеїзуючих японців.

Фуджіта — оригінальний і цікавий тільки тим, чого навчився ще від старих японських майстрів.

Я знав японця, що приїхав до Парижа студіювати европейську публичну мораль. Він був професором жіночої семинарії. Це ділялося минулого року.

Але що ділялося в Японії в перші часи після революції Мейджі важко сьогодні собі уявити. Наш старенький професор японської мови, бувший довголітний французький консуль у Токіо, залюбки оповідав, як на одно офіціяльне прийняття, на дворі мікадо, один високий міністеріяльний урядовець прийшов у фраку, білій краватці й у „калесонах“. Цей японець повний фантазії не брав надто поважно суворого риґору нашого церемонного одягу.

Театр, що навідався до Львова давав тому кілька місяців вистави у Парижі. Я проживав тоді в японському студентському домі й мої співльокатори, всі без вимку, казали, що ніодно акторське прізвище не є чільним і відомим в Японії. А на виставах цього театру то просто не могли здержати сміху тому, бо директор театру вважав конечним, для европейського вуха і ока, значно приспішити традиційне повільне темпо деяких пєс. І театр мав справді успіх, який французи називають „успіхом зацікавлення“. Іншого й не міг надіятися

—o—

вище концерті взяло участь трьох виконавців: співачка М. Блажинська, віольончелістка Г. Мурчинська та пяніст-композитор д-р Н. Нижанковський. Також текст програми обійшовся без ріжного роду непотрібних титулів виконавців та „ласкавости" їх співучасти. Співачка М. Блажинська відспівала дві арії: з опери „Галька" Монюшка та з опери „Beatrix Cenci" Ружицького і низку пісень Невядомського, Вальтера, Валевського й ін. Її голосові не можна відмовити мистецьких вальорів. Її інтерпретація вдаряє надто часто в сентиментальну струну саме в місцях до того невідповідних, викликуючи загально враження одноманітного перечулення. Віольончелістка Г. Мурчинська виконала кілька кусників Поппера та Рубінштайна. Безпретенсіональну, а проте симпатичну гру її ціхує шляхотна та широ відчута кантілена. Хоча фортепянова точка у відношенні до сольоспіву чи віольончелі має з правила менші шанси на успіх, то цим разом було зовсім навпаки. Д-р Н. Нижанковський, який відограв „Листки до альбому" Барвінського та Людкевича і свою „Коломийку", викликав особливож власною композицією правдивий ентузіязм на салі. Гарний тон, а передовсім шляхотність інтерпретації, непозбавленої інколи бравурности, промовили найсильніше до всіх слухачів, які невмовкаючими оплесками таки змусили вкінці концертанта до наддатку. Концерт попередило вступне слово д-ра В. Вишинського, який в коротких словах висунув завдання того добродійного товариства, в якому працюють для добра емігрантів визначні громадяни без ріжниці народности чи віросповідання.

В. Барвінський.

З судової салі.

ЗНОВ 65. § КАРН. ЗАКОНУ.

В понеділок 9. березня ц. р. відбулася перед судом присяглих у Львові карна розправа проти **магістра прав Степана Андрущишина**, канд. адвокатури, занятого в характері конціпієнта в адвокатській канцелярії посла д-ра Ст. Біляка з Городку Яг. Прокуратура обвинувачувала його в злочині з § 65 а) к. з., якого мав він допуститися тим, що в промові, виголошеній в Керниці, пов. Городок Яг., в літі м. р. мав сказати, що українців є так богато, що було би це ганьбою, якби вони піддалися полякам, та що сказав, що не зважаючи на те, що „Сокіл" в Керниці польська влада розвязала, то таки „Сокіл" там буде істнувати, бо цього потрібно на те, щоби український нарід визволився з під польського „забору".

Головним прокураторським свідком був відомий вже з процесу посла д-ра Біляка свідок Михайло Артим з Керниці. Тим разом цей свідок захитався і хоча в слідстві твердив, що закинені актом слова чув безпосередньо, то на головній розправі заявив, що чув про них від Яцка Польовського. Свідок Яцко Польовський заперечив наче би таке говорив Артимові. Обвинуваченого обтяжив натомість своїми зізнаннями командант постерунку поліції В. Пура з Городка.

Свідки оборони, а то Анд. Марцин, Ів. Баховський, Ст. Баховський, Федь Мацько, Федь Торопа, Михайло Іванчишин і Дм. Галамай, всі селяни з Керниці, заперечили зміст акту обвинувачення. Їх зізнання були розумні, ясні та рішучі — а всі вони ствердили, що м-р Андрущишин говорив лише про молочарські справи і політичних питань у своїй промові не зачіпав.

Предсідником трибуналу був през. суду Антоневич, обвинувачував прокур. Вондравш. Оборонцями були **адв. д-р Лев Ганкевич і посол д-р Степан Біляк.**

Після промови прокуратора промовляв оборонець д-р Лев Ганкевич, якого знамениту промову вислухали всі з великою увагою.

Присяглі по нараді віддали 6 голосів за виною, а 6 голосів проти вини — в наслідок чого трибунал проголосив **увільняючий присуд м-ра Андрущишина від вини і кари.**

Додати треба, що з приводу цеї справи перебув м-р Андрущишин понад 2 місяці у слідчій вязниці.

Дописи.

ЛУЦЬК. *(Допомагання українській гімназії).* Українська гімназія в Луцьку опинилася в дуже скрутному положенні. Луцький соймик досі не виплатив їй ухваленої на 1930 рік допомоги в розмірі, здається, біля 12 тисяч зол., а на 1931 рік „господарська демократія" соймику, введена до нього по рецепті „певних", заледви вставила у бюджет 3 тисячі. Товариство ім. Лесі Українки (концесіонар гімназії) ледви дихає. Причини для всіх ясні: надії на „великі й багаті милости" завели, а з українськими масами звязок був надірваний. Одначе треба це підкреслити — українське громадянство без ріжниці переконань, ставиться до гімназії як до свого дорогого національного огнища, хоча й не завжди виявляє це належним чином і жертвенністю. Треба надіятися, що тепер усі наші установи й поодинокі особи напружать усі сили, щоби виплатити решту належности за куплений власний дім і тим урятувати гімназію від занепаду. Утруднює положення гімназії те, що з причини господарської скрути досить велика частина батьків не всилі платити за науку своїх дітей. Доводиться звільняти що місяця на суму біля тисячі золотих, а це в річному бюджеті гімназії творить болючу діру. Щоби виповнити її, місцеві пані вкладають багато праці й серця на збирання задеклярованих громадянами добровільних місячних датків на внесення платні за незаможних учнів і уділювання їм обідів безплатно чи за мінімальну платню. З метою збільшення фондів на згадану ціль допомогова секція батьківського комітету при допомозі драматично-співочого гуртка „Просвіти" дня 21. лютого влаштувала у помешканні „Просвіти" вечірку, яку попередила вистава згаданого гуртка („Не співайте півні"). Вистава й вечірка пройшли дуже мило й дали чистого прибутку 220 зол. Тепер старше громадянство готується до вистави в міському театрі на користь гімназії. Має бути виставлена песа Винниченка „Молода Кров", над якою працює знаний на Волині артист і директор театру п. Орел (Степняк). Як ми чули, „Народня Торговля" задеклярувала на незаможних учнів гімназії щомісяця 20 зол. і 500 зол. на дім. Треба сподіватися, що українські кооперативи прийдуть із значнішою допомогою гімназії на заплачення решти належности за куплений дім. Але для цього треба оживити т-во „Лесі Українки", поставити його лицем до народу і втягнути в його члени ширші кола українського громадянства.

Громадянин.

✝ ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ.

Омелян Мартинів, друкарський складач і член Т-ва українських рем., пром. і торг. „Зоря" помер дня 8. березня ц. р. в 53-ім році життя. Похорон відбудеться у вівторок, дня 10. березня в год. 4. попол. з каплиці ОО. Бернардинів на Личаківський цвинтар. В. Й. П.!

о. Володимир Петрик, парох Бабини коло Самбора і заст. декана самбірського, провідник Самбірщини і Комарянщини, упокоївся в Бозі дня 2. березня ц. р. в 55-ім році життя і 31-ім священства. Похорони відбулися дня 5. березня ц. р. в Бабині і Пинянах, а дня 6. березня ц. р. в Комарні.

Покійний родився в 1876 р. у священичій сімї. Середню школу покінчив у Перемишлі, теольогічні студії у Львові й Перемишлі і 1900 р. висвятився та осів у Комарні як сотрудник свого батька, що там був парохом. Тоді саме був час горячої політичної боротьби та живої просвітянсько-культурницької праці

Покійний

віддався одній і другій справі з молодечим запалом, посвячуючи їй всю свою силу й особисті користи. Потрапив він на дуже догідний грунт. Комарянське громадянство й молодь чекали на провідника і найшли його в особі Покійного. Відразу береться він до праці. Кредитове „Т-во Задаткове", що було економічним заборолом чужого елементу в Комарні, переходить його заходами в українські руки, а з ним його великий поверховий дім та все майно; до сьогодня — це один з кращих кооперативних банків. Основи його розвитку положив своєю працею Покійний як довголітній його директор і добрий його господар. Після цього купує в центрі міста великий дім для читальні „Просвіти" і дає змогу розвинутись кооперативі „Народня Спілка", що до нині є не тільки одинокою споживчою кооперативою для Комарна, але теж заступає для Комарянщини кооперативну гуртівню. Заклав „Братство св. Миколая", яке має за завдання дбати за виховання молодого покоління. Купує для цього брацтва бувшу коршму та перемінює на бурсу, через яку перейшло кілька десятків комарянських дітей, що сьогодня займають поважні місця адвокатів, священиків, лікарів, то-що. В ширенні освіти йде й на село, закладає філію „Просвіти", якої головою був весь час перебування в Комарні та організує 17 читалень, що зразково працюють, як завязки організованого українського життя цих околиць. Прикладає руку до створення Т-ва „Сокіл" і його оркестри, що до війни славилась як одна з кращих у краю. Не пропускає ні одних зборів, нарад, сходин, де рішається про політику, освіту, кооперацію. Не відпочиває ні одної неділі чи свята, все в розїздах по селах, а біля нього гурт молодих, ідейних як він співробітників. Та не забуває і на свої душпастирські обовязки. Без розписання конкуренції, виключно з добровільних датків будує величаву церкву в Комарні, витрачуючи на це безліч енергії та часу. Крім цього будує в місті біля другої церкви стилеву муровану дзвіницю та приміщує в ній читальняну бібліотеку. Не диво, що згадують його до сьогодня як зразкового й відданого церкві душпастиря. Не минає й політики і як член Повітового та Ширшого Народнього Комітету бере живу участь у соймових і парляментарних виборах, приготовляючи вибір в посли о. Онишкевича й лишаючи підготований грунт для праці дальших політичних провідників повіту. Так працював 11 літ без упину.

Не могла минути його дяка своїх і ненависть чужих. Коли після смерти батька старався дістати парохію в Комарні, колятор Лянцкоронський відмовив своєї згоди і Покійний мусів перенестись до Бабини в Самбірщині. Саме в цьому місяці минає 20 літ, як у великому поході відпроваджувала Комарянщина свого провідника на нове місце. В Самбірщині визначився збудуванням прекрасної церкви в селі Пинянах, що стилево вибивається понад інші. Стає головою філії „Просвіти", головою філії „Сільського Господаря" та вже рік пізніше кандидує від Нац.-Демокр. Партії до галицького сойму проти відомого польського потентата Созанського. Всього 3-ма голосами перепадає, та це були напевно його голоси. Однак по цих виборах Самбірщина, зорганізована Покійним, починає жити національним життям. В кожному селі організує читальні, кружки „Сільського Господаря", кооперативи, Соколи, організує повіт політично. Приходить 1914 рік. Його учні йдуть в ряди УСС. — він лишається на пості. І коли після московської навали є знова можливість праці, береться за відбудову знищеної Самбірщини як голова „С. Господаря" і відвідує кільканацять сіл, живить тисячі населення. Була це зразкова праця, за яку від тодішньої влади дістає срібний хрест заслуги.

Вертає Покійний

з тюрми, бодрий духом, але зломаний на тілі. Одначе працює в Самбірщині знова. Відновляє політичну організацію УНДО, якої стає провідником, стає головою „Сільського Господаря", закладає по селах його кружки, головує дальше філії „Просвіти" і відновляє читальні, бере живу участь в організації кооператив як заст. голови КОК-а.

Та підірване здоровля кладе його на ложе хороби. Не стримує це його в роботі. До останньої майже хвилі відбуває наради у себе дома, що відбувались при його ложі...

Доказом любови до нього були його похорони, що при тисячних масах народу відбулися 5. березня ц. р. Але вершком дяки для праці Покійного було перенесення його тіла до Комарна самим громадянством Комарянщини, його ініціятивою і коштом. Комарянці справили свому провідникові похорони, які своєю величавістю засвідчили ясно, що праця і труд Покійного впали на родючий грунт. Бо нарід, що доріс до шанування своїх провідників, доріс теж до великих діл. А ці великі діла — це ідеал Покійного, якому посвятив усе своє життя, працю, особисті користи, віддав йому життя обох своїх синів. Був ідеалістом і борцем не тільки красорічивим своїм словом, але й ділом. А таких борців треба нашому народові якнайбільше. В. Й П.!

Ціни набілу у Львові.

„Маслосоюз" платив кооперативам дня 9. березня 1931 року: масло експортове і десерове пріма 4·70 зол., за кільо; літра молока 28—29 сот.; літра сметани 1·50 зол., копа яєць 6·40—6·40 зол.

Театри.

Великий Міський Театр:

Вівторок, 10. березня, година 7·30 веч. „Пташник з Тиролю".

Середа, 11. березня, година 7·30 веч. „Оповідання Гофмана".

Театр Ріжнородностей (в Нар. Домі):

Вівторок, 10. березня, година 7·30 веч. „Як стати багатим і щасливим".

Середа, 11. березня, година 7·30 веч. „Як стати багатим і щасливим".

Малий Міський Театр:

Вівторок, 10. березня, година 7·30 веч. „Добра Ворожка".

Середа, 11. березня, година 7·30 веч. „Добра Ворожка".

Кіна.

АПОЛЬО: Звукова комедія „Капітан зарипарки" (Гарі Лідтке). Додатки.

КАСІНО: Звукова фільма „Серце на вулиці" (Зб. Саван, Нора Ней).

КОЛЬОСЕИ: „Люди ночі" та превесела комедія".

ЛЕВ: Звукова фільма „Козаки" Толстого (Дж. Гільберт, Рене Адоре).

МАРУСЕНЬКА: Звукова фільма „Карколомні закрути" (Кляра Бов, Ріх. Арлен)

ОАЗА: „Відкіля воріття не має".

ПАЛЯС: Звукова фільма **в чеській мові** „Цісарсько-королівський фельдмаршал" (Власта Буріян).

ПАН: „Танок серед сердець" і „Подружжа на злість" (Бастер Кітон).

ПАСАЖ: „Із вітром навзаводи" (Гут Гібсон). Американська комедія та звуковий додаток.

ПРОМІНЬ: „В кайданах життя". Виступ таночної пари з Варшави.

ФАТАМОРГАНА: „В кигтях чортиці". „На захід від Занзібару".

ХИМЕРА: „Іграшки жінок". „Уста занадто червоні".

СТИЛЕВЕ: „Живий труп" (Пудовкін, Марія Якобіні). „Грішниця з Монпарнасу" (Анні Ондра).

УТІХА: „Залюблені" (Вільма Банкі). „Озеро кохання".

Програма радіо.

Вівторок, 9. III. 1931.

Варшава (1411,7) 12·10 Грамофонові платни. **Гельсінгфорс** (221,4) 19·00 Симфонічний концерт. **Берлін** (419) 16·30 Концерт. **Стокгольм** (435,4) 17·00 Популярна музика. **Рим** (441,2) 17·00 Концерт. **Прага** (486,2) 16·30 Радіоорхестра. **Відень** (516,3) 12·00 Капеля Вінтерніца. **Будапешт** (550,5) 9·15 Радіоквартет. **Харків** (937,5) 15.00 Концерт.

Середа 11. III. 1931.

Варшава (1411,7) 16·15 Програма для дітей. **Гельсінгфорс** (221,4) 18·15 Радіоорхестра. **Талин** (296,1) 19·15 Орхестра. **Букарешт** (394,2) 16·00 Радіоорхестра. **Берлін** (419) 16·10 Концерт (Шуберт і Бетовен). **Рим** (441,2) 12·45 Музика. **Прага** (486,2) 20·00 Концерт. **Відень** (516,3) 11·00 Капеля Сільвінга. **Будапешт** (550,5) 12·05 Солісти. **Харків** (937,5) 17·30 Радіорхестра.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

Концерт у честь Шевченка в Познані. Заходом Громади Студентів Українців у Познані відбудеться дня 14. III. 1931 р. в год. 20. в салі Трамваярів при вул. Словацького ч. 19—21 концерт у честь Тараса Шевченка. 1621 1—2

XXXVII. Звичайні Загальні Збори
Тов. Взаїм. Обезпечень „ДНІСТЕР" у Львові

відбудуться у второк дня 28. квітня 1931 р. в год. 10-тій рано у власній салі Товариства у Львові, при вул. Руській ч. 20. з таким порядком нарад:

1) Відчитання протоколу з XXXVI. Загальних Зборів з дня 22. травня 1930 р.

2) Звіт Дирекції й Надзірної Ради і предложення біляпсу та рахунку зисків і страт за XXXVIII адмін. рік 1930:
   - а) Відділу обезпечень від огню,
   - б) „ „ „ крадежі з вломом.

3) Звіт Ревізійної Комісії з внеском на затвердження біляпсу і рахунку зисків і страт, та на уділення абсолюторії Управі Товариства за XXXVIII адміністраційний рік 1930.

4) Внески Надзірної Ради в справі:
   - а) розділу надвишки у Відділі обезпечень від огню;
   - б) „ „ „ „ „ крадежі з вломом;
   - в) Зміни §§ 1—64 і 77 статуту в напрямі поширення діяльности, способу дотовання фондів Т-ва і узгіднення постанов статута з розпорядженням Ради Міністрів з 10. IX. 1930. ДЗРП 66 поз. 523, розп. През. РП. з 26. січня 1928 ДЗРП 9 поз. 64. і розп. Мін. Скарбу з 12. X. 1929. ДЗРП 87 поз. 660.

5) Вибори:
   - а) 5 заступників членів Надзірної Ради на один рік (§ 36 стат.).
   - б) 3 членів і 1 заступника члена Ревізійної Комісії на один рік (§ 49 стат.).

6) Інтерпеляції членів.

ДИРЕКЦІЯ
Товариства вз. обезп. „Дністер"

1623 **Роман Сосновський,** президент

XXXIII. Звичайні Загальні Збори
Кооперативного Банку „ДНІСТЕР"
Товариства з обмеженою порукою у Львові

відбудуться у второк дня 28. квітня 1931 р. в год. 4-ій пополудні в салі Товариства „Дністер" у Львові, при вул. Руській ч. 20. з таким порядком нарад:

1) Відчитання протоколу з XXXII. Звичайних Загальних Зборів з дня 22. травня 1930 р.

2) Звіт Дирекції та Надзірної Ради з діяльности і замкнення рахунків за XXXV адміністраційний рік 1930.

3) Звіт Ревізійного Союзу Українських Кооператив з переведеної ревізії.

4) Звіт Ревізійної Комісії з внеском на уділення абсолюторії Дирекції за XXXV. адміністраційний рік 1930.

5) Внески Надзірної Ради:
   - а) в справі розділу зиску за рік 1930 в квоті Зол 45.325·36;
   - б) в справі визначення найвищої квоти кредиту, яку може Товариство признати одному членові;
   - в) в справі визначення найвищої суми зобовязань в Товаристві.

6) Інтерпеляції членів.

623 **Роман Сосновський,** президент.

Подяка.

ВП. П. Д-рові Л. Карачкові, лікареві в Івачеві Горішнім коло Тернополя за безкорисне і совісне виличення мого мужа з тяжкої недуги, складають цією дорогою щиро-сердечне Спаси-Біг.

1617 **Літваки.**

Подяка.

Всім, хто віддав останню присдугу нашому найдорожчому Батькові і Братові о. Володимирові Підсонському, отсею дорогою складаємо найщирішу подяку. В першу чергу дякуємо Всечесн. Духовенству, яке під проводом Всесвітл. о. шамб. д-ра Юрика відпровадило Покійника на місце вічного спочинку; Вп. П. П. Коляторам Ясінським за потіху й поміч у тяжкім нашім горю; чесним громадянам Белзця за їх добре серце, за їх труд і щире співчуття. Всі ці обяви пошани, любови і привязання до Покійника в великій мірі облекшили тягар нашого непомірного смутку.

1624 **Рідня.**

Подяка.

Подобалося Всевишньому повликати до себе дня 2. березня п. р. Найдорожчого нашого Мужа, Батька, Брата і Дідуня о. **Володимира Петрика,** пароха в Бабині і самбірського заст. декана.

В нашому важкому горі і при складеній останньої прислуги Покійному зазнали ми тільки помочі й розваги від знайомих і приятелів, за що вважаємо нашим обовязком всім їм прилюдно подякувати.

Найперше дякуємо Всч. Отцям, які взяли участь у похоронах Покійного в Бабині, а саме за провід похоронів Всч. о. деканові Гординському, Всч. оо крилошанам Венгриновичеві і Рабійові, оо. деканам Боднарові і Гощі, оо. конде канальним і з інших деканатів: Бережницькому, Ганасевичові, Колтунюкові, Кушликові, Левицькому Адр., Лішинському Ів., Макарові, Мельникові, римокат. — Ногайському, Рудавському, Федевичеві І., Федевичеві А., сен. Татомирові, Турянському, Стахнякові і Юзьвякові.

Дальше дякуємо громадянам села Бабина, Пиняни і Береги, громадянам Самбора і делегатам самбірських установ, хорові самбірського студентства і його диригентові п. Магурському, орхестрі з Комарна під дир. п. Дрималика Андрія та дир. Щебелеві Іванові, та всім тим, що взяли громадну участь у похоронах Покійного.

Щиру подяку складаємо установам і промовцям від них на похоронах в Бабині, а саме Всч. о. Тисові (від Гол. Т-ва „Просвіта" і Філії в Самборі), Вп. п. пос. Гр. Тершаківцеві (від Ц. К. УНДО і Парл. Репрезентації) і Всч. о. сен. Татомирові (від Самбірщини).

Зворушені до глибини душі памятю про Покійного дякуємо громадянам Комарна, що не жаліли коштів і труда прибути на похорони до Бабини, а саме Вп. П. Дрималикові Мих., Дрималикові Осипові, Зазулякові Мих. ст., Зазулякові Мих. мол., Калиновові Андрієві, Іваськевичеві Мих., Ленисові Андр., Мисаковичові Ник., Пискорові Петрові, Ольховому Дмитрові, Радовичові Іванові Сітницькому Василеві і Щеблеві Мих.

Дальше дякуємо громадянству Комарна і всім його установам, які на власний кошт перевезли тлінні останки Покійного до Комарна, даючи тим доказ небуденного пошанування свого провідника і небувалої жертвенности і любови для Нього цілого Комарна. Дякуємо тут окремо Вп. Калимон Анні за перевезення підводою домовини з Бабина до Комарна.

Дальше дякуємо Всч. Духовенству, громадянству та установам Комарна і Комарянщини за улаштування величавих похоронів у Комарні і за багатотисячну участь у них. Зокрема дякуємо за провід у похоронах Всч. о. сов. Кліщеві, Всч. оо деканам Васильчакові і Гринишинові, Всч. оо. Бубнякові, Булатові, Боровцеві, Гаврищкевичові, Захаріясевичові, Кмітові, Куційові, Ліщинському, Стахнякові, Тимчишинові, Филиповичеві і Шереметі. Дякуємо за прекрасні промови в церкві Всч. о. сов. Ю. Кмітові і під церквою та на кладовищі, Вп. п. Калимонові Андрієві (від міщанства Комарна), д-рові Кульчицькому Ількові з Самбора (від установ і громадянства Самбірщини), Всч. о. Іванові Ліщинському з Борислава (від громадянства Комарна), Вп. п. мец. д-рові Олексі Пеленському (від установ Комарна), Вп. п. пос. Гр. Тершаківцеві (від селян Комарянщини) і Вп. п. д-рові Осипові Утрискові (від інтелігенції і молоді Комарна) та за промови на поминках Всч. о. дек. Васильчакові і Вп. п. дир. Ольховому Дмитрові.

Щиро дякуємо орхестрі з Комарна, її директорові Вп. Дрималикові Андр. та диригентові Щеблеві Ів., та хорові з Комарна і його дир. Сенюті Миколі за звеличання похоронів своєю присутністю.

Зокрема складаємо щиру подяку всім, що занялись поминками Покійного в Комарні, зокрема Вп. Паням меценасовій Пеленській і катехитовій Шереметовій і за окрему гостину для рідні Вп. Пані Радовичевій Анні і Вп. п. Радовичеві Іванові та всім, яких труд пошанував останню дорогу Покійного.

На цьому місці дякуємо теж Вп. п. проф. д-рові М. Панчишинові і Вп. п. д-рові С. Райхові, лікареві зі Самбора, що роками не жаліли труду змагаючись зі страшною недугою та відвертали через її страшну руку від ложа Покійного.

Всім Вам, Дорогі Громадяни Бабина, Комарна, Пинян і Самбора щераз щире Спасибі!

Львів, в березні 1931 р.

Марія Петрикова — дружина, Ольга Петрик — сестра, Евгенія Храплива і Надія Онишкевичева — доньки, інж. Евген Храпливий і інж. Володимир Онишкевич — зяті, Леся Храплива — внучка.

VII. ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ ЛЬВІВ. ФІЛІЇ УКРАЇНСЬКОГО КРАЄВ. Т-ВА ОХОРОНИ ДІТЕЙ І ОПІКИ НАД МОЛОДДЮ У ЛЬВОВІ,

відбудуться в пятницю, дня 14. березня 1931 р. в год. 4. поп. у салі „Української Бесіди", при вулиці Рутовського ч. 22. У випадку неприявности приписаного статутом числа членів, Збори без огляду на число членів, відбудуться в тому ж дні в годині 5-ій поп. з правосильністю нарад. 1476 2—2 **Виділ**

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Видавничої Спілки „Діло", Львів, Ринок ч. 10.